

Szerkesztőségi iroda:

Nagy-Becskerek,

Zápolya-utca 1-ső szám,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
hová a hirdetések, az előfizeté-
sek és a lap szétküldésére vo-
natkozó felszólalások intézendők.

Telefon 21. szám.

Nagybecskerek, 1900.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

XXIX. évfolyam. 90. szám.

Előfizetési árak:

Egész évre ———— 24 kor.
Félévre ———— 12 >
Negyedévre ———— 6 >
Egy hóra ———— 2 >
— Egyes szám ára 8 fill. —

Hirdetések

a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési
irodáknban.

Megjelenik

vasár- és ünnepnapok kivételével
mindennap délután 5 órakor.

Csütörtök, április 19.

Az osztrák helyzet.

Nagybecskerek, április 19.

A föltámadás ünnepe erősen bőjti hangulatban érte az osztrák politikusokat. A nemzetiségi és parlamenti zavarokból még mindig nem találták meg a kivezető utat s a nagy kibékülés eszméje inkább jámbor óhajokban, mint konkrét indítványokban jut csak kifejezésre. Fokozza a hangulat komorságát az ifju csehek vezéreinek harcias szövege s a cseh radikálisoknak mind hangosabb követelése az obstrukció folytatására.

Ezekből a külső jelekből ítélve, bizony meglehetősen komor az osztrák helyzet s a legmerészebb optimizmussal sem lehet valami szerencsés megoldást várni a jövő hó 8-ára egybehívott Reichsrathtól. S ha mi még sem látjuk oly tulsöteteknek az osztrák állapotokat, a mint ezek után várni lehetne, arra megvannak az okaink. Mert nem csupán azt nézzük, hogy mi történik a nagy nyilvánosság előtt, a választókra való tekintettel, hanem ügyet vetünk azokra a mozzanatokra is, a melyek a politikai színpad kulcsai mögött folynak, a kormány intim tárgyalásaiban, a bizottságokban s a pártok belső életében.

S itt legelső sorban meg kell rögzítenünk egy tény, a mely az osztrák helyzet mai alakulásában s megítélésében főszerepet játszik. Ez a tény az, hogy Körber miniszterelnök taktikája a békeltetési akciót jóval előbbre vitte, mint bármelyik elődje. A bécsi tanácskozások a cseh és német viszály több lényeges pontjára nézve eredményesek voltak. Közeledés történt mindkét részről s a béke megkötésére a hajlandóság nyíltan kifejezésre jutott. Már az által, hogy mindkét fél feladta a merev tagadás álláspontját s közös tanácskozásra egybegyült, az ellentétek bizonyos enyhülésére vall. S Körber miniszterelnöknek fő-törekvése arra irányul, hogy ezt a hangulatot ébren tartsa legalább addig, a mig a nyelvrendeletekről készülő új törvényjavaslat a parlament elé kerül.

A differenciák, a melyek körül most

folynak a harc, kétfélék. Egyrészt magára a nyelvkérdés rendezésére vonatkoznak, másrészt az esetleg létrejövő új rend keresztülvitelére. A nyelvkérdésben ez idő szerint a legnagyobb ellentét arra nézve áll fenn, hogy a zárt nemzetiségi, tehát tisztán cseh vagy tisztán német kerületekben hogy bánjanak el a másnyelvű beadványokkal? A másik nézeteltérés pedig ott mutatkozik, vajjon az új rendet a végrehajtó hatalom, vagyis a kormányzat, vagy pedig a törvényhozó hatalom, vagyis a parlament teremte e meg? Ezekben a pontokon keresik a kiegyenlítés lehetőségét s ezeken fordul meg a békeltetési akció sikere s vele a parlamentárizmus helyreállítása. Mert e viás pontok fölött ott lebeg a parlamenti obstrukció Damokles-kardja s ugy a csehek, mint a németek a kisebbségnek ezt az ultima rációját tartják legnagyobb erősségüknek a küzdelemben. A probléma, a melyet az osztrák helyzet magában foglal, egyszerűen ez: mikép lehet a belső cseh hivatalos nyelv behozatala nélkül megakadályozni a csehek obstrukcióját, viszont a csehek ez egyoldalú követelésének teljesítésével a németek obstrukcióját?

Kétségtelenül roppant nehéz a probléma megoldása, ha mindkét fél követeléséhez mint minimumhoz ragaszkodik. Csakhogy ezen a ponton a csehek és németek felfogása eltérő. A németek ugyanis a régi status quo-hoz képest hajlandók koncessziókra s tettek is már koncessziókat. A csehek azonban, a radikálisok folytonos agitálása s fenyegetései folytán, nem mernek előzékenységet tanúsítani, habár a pártvezérek nyilatkozataiból kivehető, hogy morális presszió nélkül ők is hajlandók lennének engedelmekre. Előbb-utóbb, de mégis el kell majd szánniok magukat, hogy a terrorizmussal szembeszálljanak; mert, ha a kibékülésre megvan a vezetőkben a hajlandóság, a kormány pedig egyre közelebb hozza a véleményeket, lehetetlen, hogy a megoldás lehetősége egy demagóg csoport erőszakosságán muljék.

A megoldás tehát csakis kölcsönös

koncessziók árán érhető el. Az egyoldalú követelések diadala teljesen ki van zárva. A csehek ugyan nagyon verik a mellüket, hogy nem bánják, ha jön is az abszolutizmus, mert az csak ideig-óráig tarthat; csakhogy szem előtt tévesztik azt a tény, hogy az abszolutizmus sem megoldás. Ezt jól tudják azok is, a kik éppen nem idegenkednének egy kis abszolutizmustól.

Az osztrák parlament munkaképessége főfeltétele az alkotmányos életnek. A monarchia strukturája viszont sürgősen követeli már az osztrák parlament akcióképességét. Örökké válsággal és 14. § sal lehetetlen kormányozni s a monarchia nagyhatalmi érdekeit és tekintélyét lehetetlen a nyelvviszály alakulásaitól függővé tenni.

Körber miniszterelnöknek tehát, ha már eljutott odáig, ha egy-két pontra redukálta az ellentéteket csehek és németek közt, most teljes erőfeszítéssel kell azon fáradoznia, hogy a monarchiára való magasabb tekintetek előtt meghajlásra bírja az egyoldalú érdekeket. Oly jelentékeny közlekedés után, a melyet sikerült neki létrehozni, lehetetlen, hogy oly nagy távolság álljon még fenn, a melyet áthidalni ne lehetne.

Ausztria népei historiai elhatározás előtt állanak. Emésztő viszályok gyengítették őket éveken át, megérezték e gyengeség hatásait politikailag és gazdaságilag. Ha valaha, most elérkezett a kritikus pillanat, a mikor kezdet kell fogni mindazoknak, a kik a monarchia fennállását óhajtják. Reméljük, hogy e nagyjelentőségű korszak komoly és érett férfiakat fog találni, a kik messzebb látnak cseh vagy német falujok tornyánál.

Az osztrák helyzet. Bécs, április 18. Három tartománygyűlés kezd meg ma újból a működését: a stájer, a salzburgi és a morva, egy pedig már tegnap ülésezett, tudniillik az alsó ausztriai. A trieszti jelentések szerint az izsriaai tartománygyűlést nem lehetett egybehívni, mert a szláv kisebbséggel folytatott kompromisszum-tárgyalások nem vezettek eredményre.

A „TORONTÁL“ tárcája.

Thrond.

Irta: Björnstjerne Björnson.

Alfnak hívtak egy embert a faluban. Becsült vala mindenki által, mert okosságban és munkában ki sem érte el őt.

Mikor azonban kiment a hegyek közé két mértföldnyi távolra a falutól és egy darab földet ott termővé dolgozott: felette csodálkoztak, hogy elzárkózik a falubeliektől, viszont, hogy egyedül képes élni, de legnagyobb bámulatra akkor volt okuk, midőn néhány évvel később szép, fiatal leányt vitt magával a völgyből, még pedig azt, a ki táncban, a fonóban legügyesebb volt.

Elnevezték őket a „hegy lakói“nak s Alfót „hegyi ember“-nek. Hosszan nézték a falubeliek mindig, valahányszor a templomba lejőnni látták s nem tudták semmiképen megérteni a maga viseletét s ő maga sohasem mutatkozott közlékenynek.

A felesége csak egyszer jött le a faluba, a mikor kis gyermekét kereszteltette meg.

A gyermek fiu volt és Thrond nevet kapott. Minél idősebb lett, annál többet beszéltek szülei arról, hogy valakit kell a házhoz szerezni, a ki saját szükségükre legyen egy s más dologban. Kaptak is egy tizenégy éves leányt, a ki a gyermekre ügyelt míg a szülők a házon kívül voltak elfoglalva.

A leánya egyszerű volt s engedelmes. A fiucska szívesen játszott vele. Az anyját is szerette Thrond, de az atya iránt inkább figyelmet érzett.

II.

Karácsony este volt. Az asztalon gyertyák égtek és bor is volt.

Az atya térdére ültette Throndot, erősen a szemei közé nézett és így szólott, jó hangon: — Nézz reám fiu!

Azután valamivel szelidebben mondotta: — Te nem vagy félnék: elmondok neked egy történetkét.

A fiu nagy csodálkozó szemekkel az atyjára nézett.

És pedig történetet mondott el egy ember-ről, aki Waagból való volt és Blessonnak hívták. Ez a Blesson egyszer valami ügyben Kopenhágába ment, tél derekán és ott kellett maradnia karácsonyig. Sajnálta Blesson, hogy karácsony estején nem lehet odahaza. Kiállott az ország-utra s hosszasan nézett a faluja felé. Eközben egy embert látott, a ki széles fehér köpenyeg-gel vállán haladt el előtte szánkójával.

— Hova oly sietve? — kérte Blesson.

— Messze haza kell mennem még ma este — mondta az.

— Ugyan merre?

— Waagba — felelt az idegen és elfordult.

— Ah! — sóhajtja Blesson, bár én is elmehetnék.

— Felülhetsz szánkómra, biztatta az idegen, de erősen meg kell fogódnanod, nehogy lemaradj. Blesson úgy tett. Szükség is volt reá, mert csakhamar észrevette, hogy nem mindig a havas földön mennek.

Egyszer így szólott:

— Ugy gondolom, vizeken megyünk át.

Majd pedig:

— Ugy gondolom, a levegőben haladunk.

— Ej! ne törődj azzal — válaszolt az idegen.

Alig néhány perc telt el, midőn Blesson ismerősnek találta a vidéket és felkiáltott:

— Nini, Waagban vagyunk.

— Igen — szólott az idegen egyszerűen — megérkeztünk.

— Köszönöm a szánkóztatást.

És leszállott.

Viszont az idegen kezdet nyújtott neki. Annak a szorítását igen megérezte Blesson.

— Szívesen elhoztalak — szólott neki — de ne merészelj utánam nézni.

Blesson előre ment. Akkor azonban óriási dörgést hallott és az ég villámlani kezdett. Pedig karácsony volt.

Blesson nem tudta, mi történik mögötte, hol e zaj hallatszott s hátra akart fordulni. A feje azonban úgy megkövülve maradt azon a helyen, hogy soha többé mozdítani nem tudta.

E történethez hasonlót még soha sem hallott a gyermek, de az atyját nem merte kérni, hogy másikat beszéljen el. Másnap reggel azonban az anyját kérte, hogy mondjon meséket

Papp Géza beszámolója.

— Saját tudósítónktól. —

Bégaszentgyörgy, április 18.

Dr. Papp Géza, a bégaszentgyörgyi kerület országgyűlési képviselője, Béga-Szent-Györgyön, választókerületének székhelyén ma beszámolót tartott, melynek lefolyásáról a következőket jelenthetem:

Elég volt Bégaszentgyörgy község választópolgársága között ama varázsszót terjeszteni: „Jön Papp Géza“, és a község máris ünnepi díszbe öltött. Öreges, felnőttek, fiatalok vallás és nemzeti különbség nélkül, siettek az érkezőt fogadni.

S valóban ritkán tapasztalhatni az őszi szeretet és ragaszkodás ilyen imponáló mérvben való nyilvánulását, mint ez alkalommal.

Midőn a Nagy-Becskerek felől esti 6 óra 30 perckor érkező vonat „Bégaszentgyörgy“ állomásra berobogott, a szakadó eső dacára óriási tömeg várta Dr. Papp Géza képviselőt, élén Bégaszentgyörgy község elöljáróságával és képviselőtestületével s láttára harsány éljenzésben tört ki, majd Grósz György plébános lelkes szavakban a szülőjéhez hazatérő gyermekként üdvözölte a képviselőt, kérve őt, érezze magát jól választói között, s tekintse ünnepnek amaz időt, melyet körükben tölt.

Dr. Papp Géza meghatottan mondott köszönetet a nem várt fogadtatásért. Az őszi szeretet és ragaszkodás ez imponáló nyilvánulását úgy mond — sohasem fogja elfelejteni.

Erre a menet a községi nagyvendéglő felé a beszámoló színhelyéhez indult.

Oda megérkezve Dr. Papp Géza képviselő választói és a község egész lakossága körében lépett az emelvényre, s midőn megcsendült hangja, hallgatósága nagy figyelem és csend mellett hallgatta a beszámolóját, melyet röviden a következőkben foglalhatni össze.

Igen tisztelt választóközönség, kedves barátaim!

A mily váratlan volt a bizalom és szeretet nyilvánulása részükről, oly váratlan az a körülmény, hogy megjelentem Önök között azokról a politikai viszonyokról egy pár szót beszélni, melyek a közérdek javára úgy a múltban történtek és a jövőben tervbe vannak véve.

Körülbelül egy év választ el bennünket amaz időtől, hogy Önök előtt ez eseményekről beszámoltam, azóta nagyobb politikai jelentőségű események alig fordultak elő.

A legfontosabbak voltak a kiegyezés és a kvóta kérdése, melyet a szövetséges

társállam politikai viszonyai nem engedtek eddig sem végleg rendezni.

Több gondos intézkedés azonban lehetővé tette, hogy ezek dacára a magyar közgazdasági és pénzügyi helyzet fenntartsák és biztosítsák.

A kvóta kérdése még mindig nincs végleg eldöntve. Reményem van azonban arra nézve, hogy az osztrák politikai viszonyok javulásával nemsokára kedvező megoldást nyer s habár súlyosabb terhet is fog hazánkra róni, de a nagyobb százalék által előidézett különbözet különösen az állategészségügyi intézmény keretében kiegyenlítés fog találni. Emé kérdés végleges megoldása tehát a jövő feladatát képezi.

A mennyiben a körülmények engedni fogják, a közigazgatási reform keresztülvitele fog a képviselőház napirendjére tűzteni. E téren ama cél lebeg szemünk előtt, hogy úgy a jó, mint a gyors közigazgatás a gyakorlati szempontok figyelembevételével tétessék lehetővé.

Mindazonáltal a reformoknak közelebbi keret most még nem lehet adni. E reformtervek a kormány intenciói szerint a jövőben közkézre fognak adni s szakemberek véleményezésének figyelembevételével akként lesznek összeállítva, hogy az élet gyakorlati szükségére bennük kifejezésre jusson.

Mint a múlt eseményét emlitem fel az esküdtészi intézmény életbejuttatását. A későbbi idők tapasztalatai lesznek hivatva beigazolni azt, hogy az intézmény megfelel ama reménynek és várakozásnak, melylyel iránta viseltettük. Ez intézmény célja az, hogy a bírának a törvény rideg betűihez való kötöttsége az intézmény szabaddabb volta és az általános igazságerőztet benyomása alapján nyerjen megoldást.

A magánérkezésre áttérve ama nyilatkozatot tehetem, hogy mindenkor kétszeres szeretettel viseltetem választókerületem polgársága iránt, mert hisz azok megfizető bizalma juttatott mostani helyzetembe. Hálás elismeréssel viseltetem a kerülettel szavazattal nem bíró polgársága iránt is, mert céloim, hogy az ismételt szeretet és ragaszkodás nyilvánulását azal háláljam meg, hogy ha bárki, bármily igazságos ügyben hozzám fordul, tanácsomat, közbenjárásomat kérni, tehetségemet és jóakaratomat ott hol kell és a hol lehet latba vetve, — segíteni.

Azáltal, hogy most megjelentem körükben, csak újlag tanujelét akartam adni annak, hogy minden időben szeretet-

tel viseltetem irántuk és hogy személyes érintkezés által is beigazoljam szeretetemet és ragaszkodásomat.

A képviselő beszédét sokszor megújuló éljenzés szakította félbe, mely most annak bevégeztével újból felharsogott.

Dr. Papp Géza erre fenti beszédét röviden németül, Grósz György plébános pedig szerb nyelven tolmácsolta a hallgatóság nagy tetszése között.

Kaufmann István igazgató-tanító a választóközönség és hallgatóság nevében köszönetet mond a képviselőnek mindazokért a fáradozásokért, mit választókerületéért tett és cselekedett és az egész polgárság nevében határtalan bizalmukat tolmácsolja. (Hosszas és lelkes éljenzés.)

Dr. Papp Géza képviselő erre Orsó Gáspár jegyző vendégszerető házába tért.

Papp Géza a mai nap délutánján Kis- és Nagy-Torák községben fogja beszámolóját tartani.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő mindennap reggeli 6 órától délig az urak részére nyitva van; hölgyek részére kedden és pénteken d. n. 6 1/2 óráig; ugyanazon napokon 6-10 óráig este urak részére is. A kád-fürdő egész nap este 7 1/2 óráig nyitva marad.

Május 11-12. Jegyzői szigorlatok.

Május 14. Tavasz közgyűlés.

Május 15. közig. bizottsági ülés.

— Dessewffy püspök Rómában. Dessewffy Sándor v. b. t. t., megyés püspök tegnap hagyta el Temesvárot titkára, Vittenberger Antal pápai kamarás kíséretében. A megyés püspök tudvalevőleg részt vesz az április 24-iki nagy római zarándokuton, mely alkalmából a csanádi papsághoz körlevelet is intézett. Az egyházfejedelem a délelőtti folyamán maga köré gyűjtötte a káptalant és a központi papságot, a kiket szokásos ima után megáldott.

— Dr. Kuhn Lajos halálához. Dr. Kuhn Lajos nagyszentmiklósi plébános halála alkalmából a következő gyászjelentést tettük: A csanádi esperesi kerület papsága, az illető rokonnak nevében is, mélyen szomorodott szívvel jelenti, szeretett papársuk, illetve rokonuk, nagyságos és főtisztelendő dr. Kuhn Lajos tiszt. kanonok, esperes és nagyszentmiklósi plébánosnak, példás megadással türt hosszas és fájdalmas betegség és a haldokló szentségének ajtatos telvétele után folyó hó 17-ik napján d. u. 1/2 órákor, életének 57 ik, adozásának 31 ik és nagyszentmiklósi plébánosságának 20 ik évében történt gyászos elhunytát. A boldogult lelkének üdvéért az engesztelő szentmise áldozat f. hó 19-én d. e. 10 órákor fog az Egek Urának a nagyszentmiklósi templomban bemutatni, hült teteme pedig d. e. 11 1/2 órákor a boldog földmadás reményében a nagyszentmiklósi róm. kath. sírkertben örök nyugalomra fog tetetni. Nagy-Szent Miklós, 1900. évi április hó 17. Uram adj neki örök nyugalom! Az elenyészhetetlen világosság fényeskedjék neki! Nyugodjék békében.

— A sorozás. Tegnap ért véget a központi járásban a sorozás, mely pár napi megszokás mellett egy hétig tartott. A mellencei utcában fekvő sorozási helyiség, az Ellmer féle korcsma hangos volt a különböző nemzetiségű csoportok danáitól. Egyik rész németül harmónika mellett a fölött busult, hogy be kell rukkolni, a másik meg dudaszónál örült, hogy nem kellett a császárnak, ezek voltak a szerbek; a román fiatalok egy hegedű cincogása mellett sirta el szive panaszait, a kevés magyar legény pedig bor mellett csinálta a sirva-vigadást. A központi járás 24 községéből föl lett hiva 1199 hadköteles; ezekből be lett sorozva 441, a póttartalékba helyeztetett 66, a II. és III. korosztályba visszahelyeztetett 352, fegyverképtelen 107, mint végképpen alkalmatlan töröltetett 8, tévesen vétetett föl 24, felülvizsgálatra utasított 8, kórházba küldetett 18, távol maradt 175. A beváltak mindjárt le is tették az előirt esküt, ezek aztán felbokrértázott kalappal dalolva járták be a város utcáit, de rendezettség sehol sem történt.

Nyilvános köszönet A Nagybecskereki Népbank részvénytársaság a Nagybecskereki jójátékony nőegyletnek 20 koronás adományt küldött át, mely adományért hálás köszönetét fejezi ki az elnökség.

— Nő a Duna. Pancsováról jelentik, hogy a Duna vize még mindig nő, veszélytől azonban nem kell tartani, a mit megerősít a szakértők véleménye is.

neki. Az anya mondott is, de azokban mind tündér királynők, aranyhajú hercegnisasszonyok szerepeltek. Ezek a mesék nem tetszettek.

Thrond vágyott olyakra, melyekben borzalmas szellemek követnek el rettenetes dolgokat.

III.

Thrond úgy járt, mint aki folyton álomban él. Kerestett szörnyeket a hegyeken és mindenütt óriásokat látott előgrani, melyek sziklákat döntenek halomra és embereket pusztítanak el.

Az történt később, hogy szomszédot kaptak a hegyeken.

Magas, fekete ember költözött oda feleségével. Az embernek hegedűje volt, melyen esténként különböző darabokat játszott.

Thrond igen szerette hallgatni. Néha úgy hallotta, hogy a nótákban benne vannak a mesék, amelyeket óhajtott.

Kiült esténként a ház elé és onnan figyelt a zenére.

IV.

Elhozta hozzá a tulvilági képeket, a zene is beleolvadt a lelkébe egészen, úgy nőtt fel telve szörnyképekkel, melyektől nem tudott szabadulni.

Tudjátok-e, hogy tizenhét éves korában mit tett?

Az apa levitte volt a faluba egy táncmulatságra s megmutatta a lányokat.

Ezekről félt.

Meglátott azonban egyet, a ki a mellett, hogy szép volt, nagy testalkatu és gyilkos szemű

szívesen beszélt vele. Eppen úgy rajongott a lehetetlen mesékért.

Sokat voltak együtt és sokat beszélgettek a gyilkos óriásokról, kik megfojtják azt, a ki nek nem tetszik a szeme, vagy valami cselekvése.

Ugy volt, tudjátok, hogy a leányt Agnesnek hívták. Gazdag parasztlány volt a szülői, de nem tanították erkölcsre. A vére rosszra vált.

Thrond sohasem gondolt arra, hogy felesége legyen Agnes. Miért is? Miért az, hogy valakinek hozzákötött magát az ember örök életére. Elégnek tartotta, ha együtt járva a hegyek közt megnézték a sötét sziklákat és bekiáltottak a folyam zugásába.

Igy telt el egyik év a másik után és így nőtt Thronddal együtt az ereje.

V.

A történetemnek vége lesz.

Thrond és Agnes egyszer megállottak a legmagasabb szikla felett. Alólról alig látszott valami a csucsra. Mellettük sasok lármáztak.

Az ég a fejük felett nyult le és esteledett. Thrond az erős két karjával átfogta Agnest és nem tudta, miért.

Abban a pillanatban a lassan forrott szerelemtől kigyult a leány vére és izzó ajkával beszívta az ifju fagyos arcát és az megreszkedett.

Sohasem látták azonban többé Throndot és Agnest a faluban.

Azt mondják, hogy most mint férj és feleség élnek.

személyes szeretete-

szor megmely most rsogott

beszédét gy plébá-

násolta a

gató tanító g nevében

ek mindvალასztó-

az egész izalmukat

éljenzés.) erre Orsó

zába tért. lélutánján

fogja be-

órától dél e kedde apokon 4-6 ó gész nap este

Dessewffy nap hagyta

ntal pápai k tudvale

gy római nádi pap

zfejedelem te a kápta-

szokások

Dr. Kuhn ála alkal-

ettük: A llető roko-

tt szívvel uk, nagy-

iszt. kano-bánosnak,

as beteg- s felvétele

órákor, és nagy-

ben tör- lélkének

at f. hó rának a tni, hült

om föltá- óm. kath.

i. Nagy- ram adj zhetetlen

békében. központi

gszakítás utcában

korcsma csoportok

a mellett a másik

t a csá- n fiatal-

— A 29. gyalogezred zenekara, a mely tegnap este a Rózsa-szállodában tartott hangversenyt, ma este a kaszinóbeli tiszt estélyen a következő műsorral játszik:

- Lehár: Győzelmi induló.
- Massé: A „Les Noces de Jeanette“ komikus opera nyitánya.
- Wagner: Gralsage a Lohegrinből.
- Bruch: Kol Nidrey, hegedű szóló.
- Humperdink: Részlet a „Jancsi és Juliska“ból.
- Massenet: Ballet-zene a Cid-ből.
 - a) Castillanca.
 - b) Aragonaise.
 - c) Aubade.
 - d) Catalano.
 - e) Navarraise.

— Szerbek és románok. Levelezőnk írja: A verseczi g. kel. püspöknek egy fontos átirata érkezett a pancsovai városi tanácshoz az ott megalakult g. kel. román hitközség ügyében. A leirat több hivatkozott hitközség alapján törvénytelennek jelenti ki a pancsovai külön román hitközség alapítását, miért is főlhívja a hatóságot, hogy a törvény ellenére megnyitott ottani g. kel. román imaházat zárassa be és onnét távolítsa el a lelkészt.

— Halálozás. Szabó László volt országos képviselő tegnap Zentán elhunyt. A nagy tiszparti magyar város, Zenta, törhetetlen erélyű vezérét vesztette el benne. Három cikluson át képviselte Zenta város függetlenségi érzelmi polgárságát. Nagy erélyű és tudását különösen szülővárosa érdekeinek szívós oltalmazása körül érvényesítette. Régi szívujaja ölte meg. Halálát özvegyén és egyetlen leányán: Szilágyi Lajos nagybecskereki törvényszéki bíró neje kivül Zenta város egész közönsége mély részvétellel gyászolja.

— Új zónatarifa az államvasutakon. Egy félhivatalos vasúti szaklap értesülése szerint Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter már utasította a magyar kir. államvasutak igazgatóságát, hogy — úgy, mint azt a miniszter tárcájának országgyűlési tárgyalásánál kijelentette, — a zónadijszabást, a mindenféle hirtelések ellenére pénzügyileg is teljesen bevált rendszernek épségében tartása mellett, oly irányban dolgozza át, hogy a középső távolságok (az 1—13-ik távolsági vonalszakaszok) viteldijai 20 százalékkal mérsékeltesse, még pedig úgy a személy, mint a gyorsvonatoknál. A régi zónából az új zónába való helyes átmenet elérhetővé végett a dijszabás 6 új zónával fog megtoldatni, melyekből az 5 első egyenkint 25, a 6-ik (az új 19-ik zóna) pedig 50 kilométer hosszal állapított meg. Az új zóna s a személyvonat III. osztályán a szállítási díj ekként fog alakulni:

Távolság Km ig	Zóna régi új		Viteldij fillér régi új	
	25	I	I	50
40	II	II	100	80
55	III	III	150	120
70	IV	IV	200	160
85	V	V	250	200
100	VI	VI	300	240
115	VII	VII	350	280
130	VIII	VIII	400	320
145	IX	IX	450	360
160	X	X	500	400
175	XI	XI	550	440
200	XII	XII	600	480
225	XIII	XIII	700	540
250	XIV	XIV	800	600
275	XIV	XV	800	660
300	XIV	XVI	800	720
325	XIV	XVII	800	800
350	XIV	XVIII	800	900
400	XIV	XIX	800	1000
400-ontul	XIV	XX	800	1000

A magasabb zónák díjainak felemeléseért kárpótlásul a miniszter megengedte, hogy ezen túl a 20-ik zónájú jegyekkel is az utazás egyszer meg lesz szakítható, valamint 24 óránál nagyobb időt igénybe vevő utazást is lehet egy ilyen jeggyel tenni, mely könnyebbítések által a közönség egyik régi óhaja meg teljesedésbe. Egyidejűleg a podgyász dijszabást is át fogják dolgozni még pedig a jelenlegi 7 zóna és 50 kg. minimális súly megtartásával, azonban 10—10 kg. szerint váltakozó díjfértéssel és azon új határozmánnyal, mely szerint több darab podgyász sulya együttesen fog a dijszámítás alapjául vétetni.

— Hideg Április. Ismét lecáfolta április a kalendáriumot. Pár napi verőfényes idő neki-duzzasztotta a fakadó bimbókat s ma már teljes virágzásukban állanak a kertü gyümölcsfák, de sajnos, a hidegre fordult szeszélyes április alighanem „befűt“ az idei gyümölcs termésnek. A déli órákban oly hideg volt, hogy szinte jól esett a fűtött szoba, meg a télikabát. Ez a mai nap krónikája időjárás munkatársunk diagnosztikája szerint.

— Gyermekek-tragédiák. Nagykikindáról írják: Hirtelen mult ki mind a kettő. Az egyiket, szinte hihetetlennek látszik, a pálinka ölte meg, a másiknak talán a szive repedt meg. A kis leánykák tragikus halálesetükről a következő értesítést kaptuk. Belosev Vidoszáva négy éves mokriini illetőségü kis leányka Brandity Iván helybeli paraszt gazda nagybátyjánál tartózkodott. Brandityék hétfőn mezei munkára mentek. Magukkal vitték a kis vendéget is, akit a kocsinál hagytak, míg ők a munkába álltak. A kis lányka valahogyan a pálinkás üveghez térközött és abból annyit ivott, hogy mire észrevették, eszméletlenül, félholtan hevert a gyepeken, szájából hab folyt. Brandity megrémülve hajtattott a gyermekkel orvoshoz, a ki rögtön ellenmérget adott be, de hasztalanul, mert a kis leányka nem sokára kiszenvedett.

— A másik eset: Tóth Sándor iparos jelentést tett a rendőrségnek, hogy f. hó 16-án este tíz óra tájban tért haza. Felesége sirva fogadta, hogy nyolc éves Irma nevü leánykájuk haldoklik. Nyomban orvosért futott, de az orvos már csak a halált konstatalhatta. A leányka, — mint szülei mondják — egész nap feltünő jó kedvü volt. Este a szívet fájlalta és ágyba feküdt. 10 óra- kor már halott volt. Az apa elmondta, hogy már három gyermeke halt el így hirtelen. Mind a két esetben elrendelték a vizsgálatot. A négy éves kis Belosev Vidoszáva és Tóth Irma holt testét tegnap fel is boncolták.

— A ki megpumpolja a királyt. Naiv emberek még mindig beleképzelik magukat abba a patriarhális korbba, midőn a király áruhában járta be az országot és az ügyes-bajos emberek panaszain, nyomorán segített. G. M. pancsovai iparos is ebben a hitben ismételve kérvényt intézett ő felségéhez, melyben kölcsönt kér, amelyet ha jobbra fordulnak körülményei, visszafizetni ígér. Hivatkozik hat élő gyermekére, akikkel együtt tönkre kell mennie, ha nem segít baján a király. A kérvény minden megjegyzés nélkül visszaérkezett a városi tanácshoz, hogy azt benyújtójának visszakézbesítse.

— Gyilkos katonák. Véres gyilkossági eset zavarta meg Gyála községben az ünnepi hangulatot, melynek két fiatal legény esett áldozatul. Az eset részleteiről az alábbi tudósítást kaptuk: Gálics Sándor és Petrák József, kik a temesvári tüzérezrednél szolgálnak, az ünnepekre szabadságot kaptak és hazamentek Gyálára. A két tüzér együtt mulatott a civilekkel a nagykorcsmában. Az elfogyasztott ital felhevítette a hadfiakat s mind élesebb szóváltásba elegyedtek a többi mulató legényekkel. A mikor már nem győzték szóval, kirántották oldalfegyvereiket s azzal vagdaloztak a korcsmában. A mulató civil legények végre megunták a dolgot, a két tüzértől elvették az oldalfegyvert és ki dobták őket a korcsmából. A két katona erre megijedt és könyörgött, hogy az oldalfegyvereiket visszakapják. A civilek hajlottak a kérésre és a két tüzérkést ki dobták nekik az utcára. A két tüzér azonban bosszút forralt és lesbe állott s orvul megtámadta Béres András és Sári Imrét, a mint ezek nyugodtan hazafelé indultak a korcsmából, ismét elővették oldalfegyvereiket és hátulról oly súlyos csapást mértek a két legényre, hogy ezek eszméletlen állapotban kerültek el a földön. Ekkor a két tüzér a szerencsétleneket addig vagdalta, míg csak élet volt bennük. A gyilkosságnak hamar híre ment a faluban, mire több legény elindult a gyilkosok fölkeresésére, kiket sikerült is elfogni és nagynehezen lefegyverezték, s megkötözve bekisérték az előljáróságához, hol addig tartották, míg a csendőrség megérkezett és elkísérte a két gyilkost.

Irodalom.

* Hiras freskók. Sok híres és jelentős freskó művészenek neve forog közzsájon. A freskófestés a festés egyik legnehezebb eljárása. Nyers vakolatra kell festeni, hogy a nedves vakolat magába igya a festéket. Ez a gyors munka óriási készütséget kíván nagy anatómiai ismeretet, biztos színérzékét, gyors munkát és nagy tapasztalatot, hogy milyen rövidítések engedhetők meg alulról nézve, mely nagytítás tehet még természetes hatást és mely színeket mind itat be a nedves vakolat. A freskók eredete Hellasra vihető vissza a legrébb és legébb freskók olasz földön, Pompei és Róma romjai közt maradtak ránk. A pompeiielieket a nápolyi nemzeti muzeumba szállították. Gazdag tagolásu oszlopok osztják mezőkre ezeken a falat, oszloptól oszlopig gazdag, felszalagozott virágfüzerek futnak könyed kosarakat, lantot, sílénfejet tartva. A füzér mögött színes keretek osztják ujabb mezőkre a falat. A mezőkön könyved női alakok lebegnek rythmikusán. Mig nézi őket az ember, mintha távoli zene finom melódiáját hallaná. A leghíresebb ily freskók egyikét, Livia házáat adja most közre, gyönyörű színes reprodukcióban a Nagy Képes Világtörténet, melynek 63. füzeté most hagyta el a sajtót. A 12 kötetes nagy munka szerkesztője Marczali Henrik egyetemi tanár, a rómaiakról szóló kötet szerzője dr. Geréb József. Egy-egy kötet ára díszes félbörkötésben 8 frt; füzetenként is kapható 30 krjával. Megjelen minden héten egy füzet. Kapható a kiadóknál (Révai Testvérek, Irod. Int. Rt. Budapest, VIII., Üllői ut 18.) s minden hazai könyvkereskedés utján.

Vonatok érkezése és indulása

Nagy-Becskerekre, illetve Nagy-Becskerekéről.

Érvényes 1900. március hó 1-től.

Érkezik:

- a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarra:
 - Zombolyáról: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
 - Pancsováról: reggel 7 óra 45 p.; délután 5 óra 18 p.
 - Temesvárról: délután 12 óra 55 p.; este 8 óra 34 p. éjjel 10 óra 18 p.
 - Verseczről: délelőtt 9 óra 15 p.; este 8 óra 34 p.
 - Alibunárról: este 8 óra 34 p.
 - Zombolyáról: (keskenyvágányu vonalon) délelőtt 11 óra 20 p.
 - Csösztelekről: (keskenyvágányu vonal) reggel 6 óra 24 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnap).
- b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarra:
 - Budapest—Nagy-Kikindáról: reggel 7 óra 52 p.; délután 4 óra 45 p.; éjjel 10 óra 22 p.

Indul:

- a) a nagybecskerek-bégaparti (thév.) pályaudvarról:
 - Zombolyára: éjjel 2 óra 15 p.; délután 4 óra 36 p.
 - Pancsovára: reggel 8 óra 28 p.; délután 5 óra 30 p.
 - Temesvárra: éjjel 2 óra 15 p.; délelőtt 9 óra 24 p.; délután 4 óra 36 p.
 - Verseczre: reggel 5 óra 59 p.; délután 4 óra 36 p.
 - Alibunárra: reggel 5 óra 59 p.
 - Zombolyára: (keskenyvágányu vonal) délután 5 órakor.
 - Csösztelekre: (keskenyvágányu vonal) délelőtt 11 óra 30 p. (csak minden kedden, pénteken és vasárnapon).
- b) a nagybecskereki (nknbvt) pályaudvarról:
 - Nagy-Kikinda—Budapestre: reggel 5 óra 45 p.; délelőtt 11 óra 49 p.; este 7 óra 05 p.

Nyilttér.?)

Köszönetnyilvánítás.

Boldogult férjem elhunya alkalmából hozzám érkezett számtalan részvényilatkozatra, megtört lelki állapotom miatt egyenként válaszolni képtelen lévén, ez uton fogadják mindazok hálás köszönetemet, a kik a sors nagy csapása alkalmával részvényilatkozatukkal felkeresni sziveskedtek. Német-Párdány, 1900. április hó 18.

Özv. Stassik Jánosné.

383—1.1

*) Az e rovat alatt közöltékről nem vállal felelősséget a szerk.

Szerkesztői üzenetek.

D. A. A verset kuriozumképpen itt közöljük már csak annál az érdekességénél fogva is, hogy ketten írták:

Szakajtottam én is már sok virágot.
De meguntam ezt a csunya világot,
Nincs mellettem, a kit híven szeretek,
Ő nélküle boldog sose lehetek.

Este, reggel elsirom a nótámat,
De mi haszna, nem látom a rózsámat,
Integet rám napsugaras kikelet,
Fecskehadár, vidd hozzá a szívemet.

Dalos kedvem akkor aztán feltámad,
Nem kiozza lelkem többé a bánat,
Hiszen ugys ó a régi óhajom,
Ő felé száll esdő, vágyó sóhajom.

Választó. Dr. Demkó Pál képviselő budapesti lakása IV. Kecskeméti utca 6. szám alatt van.

Tudósító. Tessék megkezdeni.

S-s. Levél megy. A másikat még eddig nem kaptuk meg, de jól teszi, ha leírja még egyszer s főleg a papír egyik oldalára.

Nem közölhetők. „Mi ketten“, „Vándorok az országot“, „Pénz és szerelem“, „Dávid uram csikói“, „Tavaszi rugyifakadás“, „Ez a világ, csalfa világ...“

TÁVIRATOK.

Szóbeliség a királyi táblán.

Budapest, április 19. (A „Torontál“ ered. táv.) A budapesti királyi ítélőtáblán ma volt az új rendszerinti első nyilvános szóbeli főtárgyalás. Sárkány József elnök határos beszédet mondott, utána Székely Ferenc főügyész és Friedmann Bernát védőügyvéd beszélt. Ezután három jelentéktelen ügyet tárgyaltak.

Charousek meghalt.

Budapest, április 19. (A „Torontál“ ered. távirata.) A sakk mesterek egyik leg-híresebbike, a kinek nemcsak Magyarországon, hanem egész Európában ismert neve volt, Charousek Rezső, Pestmegye Tétény községében meghalt. A híres ember huszonnyolc évet élt: két év óta visszavonult a sakkozástól, a mely idegeit erősen tönkretette.

Kabinetválság Spanyolországban.

Budapest, ápr. 19. (A „Torontál“ ered. táv.) Madridból jelentik: A spanyol kabinet lemondott és az új kabinet mindjárt megalakult élén Silvela miniszter-elnökkel.

A transzváli háború.

Budapest, április 19. (A „Torontál“ ered. táv.) Pretoriai jelentés szerint Ironeman bur parancsnok egy 400 főből álló angol csapatot Alwal felé kergetett s több angolt foglyul ejtett.

Budapest, április 19. (A „Torontál“ ered. táv.) A bathulie i új vasuti hidat a burok fölrobbantották. A hidat e héten akarták átadni a forgalomnak.

Budapest, április 19. (A „Torontál“ eredeti távirata.) Transzvál tiltakozni fog a hatalmanknál a bur foglyok deportációja ellen.

Budapesti gabonatözsde.

Budapest, 1900. április 19

A készáruüzlet hivatalos árjegyzései.

B u z a	kilo	50 kilogr. ára		50 kilogr. ára	
		kor-tól	kor-ig	kor-tól	kor-ig
Bánsági	6	7.45	7.60	8.00	8.05
Tiszavidéki	7	7.65	8.00	8.05	8.25
Pestvidéki	7	7.40	7.60	7.95	8.10
Bácskai	7	0.00	0.00	0.00	0.00

Rozs		kilo		kilo	
uj	elsőrendű	70-72	6.55	6.75	6.75
„	„	6.25	6.45	6.45	6.45
Arpa	„	60-62	5.90	6.00	6.00
„	„	62-64	5.60	5.80	5.80
„	„	64-66	0.00	0.00	0.00
Zab	„	39-41	5.55	5.65	5.65
Tengeri	„	0	5.40	5.50	5.50
„	„	0	0.00	0.00	0.00

Hatalmids üzlet.

Budapest, április 19. (A nagybecskereki Lloyd-társulat táv.) Kielégítő kínálat mellett a kereslet mérsékelte volt. Az árak 5 fillérrel emelkedtek métermázsánként. Felmondattott 22.000 mm buza, 2000 mm. zab.

Köttetett:			
Buza tavaszra	780-781	7.80	7.81
„ őszre	797-798	7.97	7.98
Rozs őszre	6.89-6.90	6.89	6.90
Zab tavaszra	6.94-6.95	6.94	6.95
„ őszre	5.08-5.10	5.08	5.10
Tengeri május-juniusra	5.40-5.41	5.40	5.41

VASUT-ÜGY.

55202/1900. számhoz. Magy. kir. államvasutak.

Hirdetmény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága nyilvános ajánlati tárgyalást hirdet az Anina állomáson létesítendő felvételi épület előállítására szükséges építési munkák végrehajtására.

A tervek, a költségvetés, az egységárjegyzék, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek, valamint a munkák végrehajtásához kötött feltételek, Budapesten, a magyar királyi államvasutak igazgatósága magas építmenyi ügyosztályában (VI. Teréz körút 56. szám III. emelet 14. szám) és Szegeden az üzletvezetőség pályafentartási osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1900. évi május hó 8-án déli 12 óráig nyújtandók be alulírott igazgatóság építési főosztályánál (VI. Teréz-körút 56. szám II. emelet 10. ajtó).

Az ajánlatok egy koronás, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva, lepecsételve és következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat az aninai felvételi épület bővítésére“.

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon vagyis 1900. évi május hó 7-én déli 12 óráig 2500 azaz kétezerötven korona bántpénz teendő le a magyar királyi államvasutak főpénztáránál (Andrássy ut 75. szám földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapírokban.

A bántpénzről szóló letétjegy az ajánlat-hoz nem csatolandó.

Az értékpapírok a legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíttatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Csak idejekorán beérkezett írásbeli ajánlatok szolgálhatnak a tárgyalás alapjául.

Posta útján beküldött ajánlatok és bántpénzek térti bevénnyel adandók fel.

Budapest, 1900. évi április hóban.

A z i g a z g a t ó s á g.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetések.

1824. tkvi szám. 1900.

381-1.1

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a kir. államkincstár végrehajthatónak, Velumirov Gávra melencei lakos végrehajtást szenvedő elleni 183 kor. 12 fill. s jár. iránti végrehajtási ügyében, nemkülönben dr. Stern Lázár nagybecskereki ügyvéd 40 korona ir. költségének behajtása végett is a területén levő Melence község határában fekvő 977 sz. tjkvben A I. 1539 hrsz. 102. ö. i. sz. a. felvett ház és 600 □-öl beltelek 854 kor. kikiáltási árban 1900. évi május hó 7-ik napján d. e. 9 órakor Melence községében árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. sz. Igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bántpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsó 45 nap alatt, mindég az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bántpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbiróság tkvi helyiségében és Melence község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Török Becsén a kir. járásbiróság tkvi hatóságánál, 1900. évi február hó 24-ik napján.

Szabó,
kir. aljbiró.

1823. tkvi szám 1900.

382-1.1

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbiróság tkvi hatósága közhírré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajthatónak, Kovacev Milán karlovi lakos végrehajtást szenvedő elleni 349 korona 78 fillér s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Karlova község határában fekvő 919. sz. tjkvben A I. 1-4. sor 1371., 1810., 2175. és 2842. hrsz. a. foglalt ingatlanokból Kovacev Milán fele jutaléka 622. sz. kikiáltási árban, 1900. évi május hó 9-ik napján d. e. 11 órakor Karlova községében árverés alá fog bocsátatni és a kikiáltási áron alul el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikiáltási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én kelt 3333. számú Igazságügy-miniszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bántpénzről kiállított elismervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 3 egyenlő részletben és pedig az első az árverés jogerőre emelkedése után 15 nap, a másodikat 30 nap, az utolsó 45 nap alatt, mindig az árverés napjától számítandó 5% kamattal együtt a törökbecsei kir. adóhivatal, mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vételár után járó kincstári illetéket viselni.

A bántpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatalos órák alatt a kir. járásbiróság tkvi irattárában és Karlova község előljáróságánál megtekinthetők.

Kelt Török-Becsén, a kir. járásbiróság telekkönyvi hatóságánál, 1900. évi február hó 24. én.

Szabó,
kir. aljbiró.

Szaján község előljárósága.

820. köz. sz. 1900.

378. 3.3

Arverési hirdetmény.

Alólírott községi előljáróság részéről ezennel közhírré tétetik, hogy folyó évi április hó 5-ikére menő éjjelen községünk határában 8 zsák gabona gazdátlanul talált és pedig: 6 zsák 427 kgr. sulyu szemes kukorica és 2 zsák 134 kgr. sulyu buza, valamint 2 drb paraszt téli felöltő is; a mennyiben igazolt tulajdonosa folyó évi április hó 30 ig nem jelentkeznék, úgy ama talált tárgyak az napon a községében megtekinthető nyilvános árverésen el fognak adatni.

Kelt Szajánban, 1900. évi április hó 12-én.

Pitko,
jegyző.

Takács Antal,
bíró.